

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**AFYONKARAHİSAR SANDIKLI
BELEDİYESİ
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Ekim 2016

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	15
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	16
8.	EKLER.....	31

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	1
Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	2
Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar.....	3
Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	3
Tablo 5: Sıra Atlayan Yevmiye Numaraları.....	29

KISALTMALAR

K.H.K.	:Kanun Hükümünde Kararname
B.K.K.	:Bakanlar Kurulu Kararı
TÜPRAŞ	: Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
SANJET	: Sandıklı Jeotermal Isıtma Termal Turizm Seracılık San. Tic. A.Ş.
EPDK	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Sandıklı Belediyesinde mali iş ve işlemler, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Sandıklı Belediyesi, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 3' üncü maddesinde belirtildiği üzere, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir.

Belediye bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12' nci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmakta olup mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 10.03.2006 tarih 26104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2013 (TL)	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI % (2015-2013)
PERSONEL GİDERLERİ	5.865.396,66	7.466.930,61	6.774.280,51	15,50
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	1.079.234,87	1.395.453,56	1.263.809,89	17,10
MAL VE HİZMET ALIMLARI	17.639.315,02	13.045.518,59	19.558.708,57	10,88
FAİZ GİDERLERİ	1.182.556,10	1.052.134,75	1.353.828,85	14,48
CARİ TRANSFERLER	732.490,09	418.019,10	870.749,90	18,88
SERMAYE GİDERLERİ	12.069,90	318.201,45	7.823.303,16	64.716,64
SERMAYE TRANSFERLERİ	4.157.084,94	3.000.000,00	1.500.000,00	-63,92
BORÇ VERME	0	0	0	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	30.668.147,58	26.696.258,06	39.144.680,88	27,64

Tablo 1'de gösterildiği üzere, personel, mal ve hizmet alımları ve cari transferler giderlerindeki artışa paralel olarak bütçe giderleri 2013 yılından 2015 yılına kadar % 27,64

oranında artış göstermiştir.

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİRİN TÜRÜ	2013 (TL)	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI % (2015-2013)
VERGİ GELİRLERİ	3.252.516,83	4.258.604,97	4.335.244,79	33,29
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	12.592.372,58	12.900.845,67	15.999.675,25	27,06
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	17.900,00	627.828,90	2.578.581,71	14.305,48
DİĞER GELİRLER	11.996.142,57	13.849.715,91	17.700.436,38	47,55
SERMAYE GELİRLERİ	1.978.020,50	28.750,00	1.650.901,60	-16,54
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	29.836.952,48	28.825.400,18	42.264.839,73	41,65
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	0	0	0	0,00
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	29.836.952,48	28.825.400,18	42.264.839,73	41,65

Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, diğer gelirlerdeki artışla birlikte bütçe 2013 yılından 2015 yılına kadar % 41,65 oranında artış göstermiştir. Ayrıca 3 yıllık gelir ve gider dengesi incelendiğinde, Sandıklı Belediyesi tarafından gelir gider dengesinin gözetildiği ve 2015 yılı gelirlerinin giderlerinden fazla olduğu görülmüştür.

Sandıklı Belediyesi 2015 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'te gösterilmektedir.

Bütçe giderlerinin gerçekleşme oranı % 97,37 ve Bütçe gelirlerinin gerçekleşme oranı ise % 115,00 olmuştur.

Gerçekleşme oranı, bütçe giderleri içerisinde yer alan Personel Giderleri için % 100,00, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için % 100,00, Mal Ve Hizmet Alım Giderleri için % 96,24, Faiz Giderleri için % 100,00, Cari Transferler için % 100,00, Sermaye Giderleri için % 96,37 ve Sermaye Transferleri için de % 100,00 olmakla birlikte, bütçe gelirleri içerisinde yer alan Vergi Gelirleri için % 98,00, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri için % 109,00, Alınan Bağış ve Yardımlar için % 182,00, Diğer Gelirler için % 119,00 ve Sermaye Gelirleri için ise % 132,00 olmuştur.

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2015 BÜTÇE (TL)	2015 GERÇEKLEŞEN (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
PERSONEL GİDERLERİ	6.774.280,51	6.774.280,51	100,00
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	1.263.809,89	1.263.809,89	100,00
MAL VE HİZMET ALIMLARI	20.322.988,05	19.558.708,57	96,24
FAİZ GİDERLERİ	1.353.828,85	1.353.828,85	100,00
CARİ TRANSFERLER	870.749,90	870.749,90	100,00
SERMAYE GİDERLERİ	8.118.303,16	7.823.303,16	96,37
SERMAYE TRANSFERLERİ	1.500.000,00	1.500.000,00	100,00
BORÇ VERME	0	0	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	40.203.960,36	39.144.680,88	97,37

Buna göre 2015 yılında Bütçe Giderleri % 97 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe giderlerinden Mal ve Hizmet Alımları ve Sermaye Giderleri gider kalemleri ihtiyacının beklenenden az olması sebebiyle az gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe giderleri toplamı % 7 oranında az gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİRİN TÜRÜ	2015 GELİR BÜTÇESİ (TL)	2015 GERÇEKLEŞEN (TL)	GERÇEKLEŞME (%)
VERGİ GELİRLERİ	4.407.500,00	4.335.244,79	98,00
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	14.713.230,00	15.999.675,25	109,00
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	1.420.500,00	2.578.581,71	182,00
DİĞER GELİRLER	14.819.000,00	17.700.436,38	119,00
SERMAYE GELİRLERİ	1.250.000,00	1.650.901,60	132,00
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	36.610.230,00	42.264.839,73	115,44
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	16.289,00	0	
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	36.626.519,00	42.264.839,73	115,00

Buna göre 2015 yılında Bütçe Gelirleri % 115 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe gelirlerinden Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri, Alınan Bağış ve Yardımlar, Özel Gelirler, Diğer Gelirler ve Sermaye Gelirleri gelir kalemlerinde beklenenin üzerinde kaynak oluşması sebebiyle fazla gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe gelirleri toplamı % 15 oranında fazla gerçekleşmiştir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5’ inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

Birleştirilmiş veriler defteri.

Geçici ve kesin mizan.

Bilanço.

Kasa sayım tutanağı,

Banka mevcudu tespit tutanağı,

Alınan çekler sayım tutanağı,

Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

Teminat mektupları sayım tutanağı,

Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve

tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi,

belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Sandıklı Belediyesinin İller Bankasındaki Sermaye Payının Mali Rapor ve Tablolarda Eksik Gösterilmesi

Sandıklı Belediyesinin İller Bankasındaki sermaye payının mali rapor ve tablolarda eksik gösterildiği görülmüştür.

08.02.2011 tarih ve 27840 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe giren 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun' un 4' üncü maddesinin 1' inci fıkrasına göre il özel idareleri ve belediyeler bankanın ortaklarıdır. 3' üncü fıkranın (a) bendinde de, Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından her ay dağıtılacak vergi gelirleri paylarının yüzde iki oranında kesilecek miktarının Bankanın sermayesine ekleneceği belirtilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' nin 156'ncı ve devamı maddelerinde kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Ancak, 2014 yılında kesilen 263.378,00 Türk Lirası ile 2015 yılında kesilen 311.429,00 Türk Lirası tutarındaki İller Bankası sermaye payları, Sandıklı Belediyesince 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmemiştir. Bunun sonucunda 2015 yılsonu mali tablolarında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı toplam 574.807,00 Türk Lirası eksik yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "2014 ve 2015 yıllarında İller Bankası sermaye payları olan toplam 574.807,00 Türk Lirasının 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının gerçeği yansıtması için 2016 yılında ilgili hesaplara kayıtlarının yapıldığı, yapıldığına dair kanıtlayıcı belgelerin ekte sunulmuştur. (Ek.2)" denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında 2014 ve 2015 yıllarında İller Bankası sermaye paylarının ilgili hesaba 2016 yılında kayıtlarının yapıldığı belirtilmektedir. Ancak, düzeltme işleminin sonraki yıl yapılmasından dolayı 2015 yılsonu mali tablolarında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı toplam 574.807,00 Türk Lirası eksik yer almaktadır.

BULGU 2: Sandıklı Belediyesinin Duran Varlık Hesaplarında Takip Edilen Taşınmazlara İlişkin Envanter Listelerinin Olmaması ve 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri, 252 Binalar ve 257 Birikmiş Amortisman Hesaplarının Gerçeği Yansıtması

Sandıklı Belediyesinin Duran Varlık Hesaplarında takip edilen taşınmazlara ilişkin envanter listelerinin olmadığı ve 250 Arazi Ve Arsalar, 251 Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri, 252 Binalar Ve 257 Birikmiş Amortisman Hesaplarının gerçeği yansıtmadığı görülmüştür.

Sandıklı Belediyesinde 250, 251 ve 252 duran varlık hesaplarında yer alan tutarların hangi taşınmazların değerini gösterdiğine ilişkin muhasebede kayıtlı bir envanter listesi bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu taşınmazlara ilişkin amortisman bedeli de ayrılmamaktadır.

Sandıklı Belediyesinin tapuya kayıtlı taşınmazlar listesinde 250, 251 ve 252 hesaplara kaydedilmesi gereken toplam 897 taşınmazı bulunmaktadır. Ancak, mali hizmetlerde ve muhasebede söz konusu taşınmazlardan hangilerinin ilgili duran varlık hesaplarında kayıtlı olduğuna ilişkin ayrıntılı bir bilginin olmadığı da görülmüştür.

Söz konusu, taşınmazlara ilişkin ayrıntılı envantere muhasebede kayıtlı olmamasından dolayı 251 Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı İle 252 Binalar Hesaplarına ilişkin ayrılması gereken amortismanlarında ayrılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ncı maddesi, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri ve Mahalli İdareler Bütçe ve muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre, Sandıklı Belediyesinde taşınmaz mallara ilişkin kayıtlar şu şekilde olmalıdır: Taşınmaz malların takibinden sorumlu müdürlük Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik' in 7'nci maddesinde düzenlenen tapuda kayıtlı olan taşınmazlara, tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlara, orta mallarına, genel hizmet alanlarında yer alan taşınmazlara ilişkin formları hazırlayarak mali hizmetler müdürlüğüne gönderecektir.

Mali Hizmetler Müdürlüğü, söz konusu taşınmazları ilgisine göre duran varlık hesaplarının yardımcı defterlerine tek tek kaydedecektir. Taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınırken aynı Yönetmelik' in geçici 1' inci maddesine göre, 2016 yılı sonuna kadar, vergi değeri üzerinden kayda alınacak ve kayıtlı taşınmazın edinme tarihinden itibaren amortisman

da ayrılarak kayıtlar gerçekleştirilecektir.

Muhasebede hangi taşınmazlara ait olduğu belli olmayan ilgili duran varlıklarda kayıtlı tutarlarda, aynı Yönetmelik' in Geçici 1' inci maddesindeki 2014 yılında yapılması gereken esaslara göre kayıtlardan çıkarılacaktır.

Sonuç olarak, 2015 yılı mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabında kayıtlı 1.397.129,82 Türk Lirası, 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında kayıtlı 2.953.377,18 Türk Lirası ile 252 Binalar Hesaplarında kayıtlı 21.743.800,67 Türk Lirası tutarların hangi taşınmaz malların değerinden kaynaklandığına ilişkin muhasebede envanter listesi bulunmamakta ve bu tutarlar belediyeye ait taşınmazların gerçek değerini de yansıtmamaktadır. 251 ve 252 hesaplara ilişkin bir envanter listesi bulunmadığından dolayı herhangi bir amortisman kaydı da 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından kullanılmakta olan Bilgi Sistemi yazılımcısı firma ile görüşülmüş Taşınmaz Mal Yönetimi Programının tamamlanma aşamasında olduğu tarafımıza bildirilmiştir. 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete de yayınlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin" 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2016 tarihine kadar tamamlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Taşınmaz Mal Yönetimi Programının tamamlanarak "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" hükümlerine göre yapılması gereken işlemlerin 2016 yılı sonuna kadar tamamlanacağı belirtilmektedir. Ancak, 2015 yılı mali tablolarında ilgili duran varlık kayıtlarında yer alan tutarların hangi taşınmaz malların değerinden kaynaklandığına ilişkin muhasebede envanter listesi bulunmamasından ve bunlara ilişkin birikmiş amortismanda ayrılmamasından dolayı 250 Arazi ve Arsalar Hesabında kayıtlı 1.397.129,82 Türk Lirası, 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında kayıtlı 2.953.377,18 Türk Lirası ile 252 Binalar Hesaplarında kayıtlı 21.743.800,67 Türk Lirası ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı gerçeği yansıtmamaktadır.

BULGU 3: 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine Aykırı Kullanılması

Sandıklı belediyesinde kurumca nakden verilen depozito ve teminatların izlenmesi amacıyla kullanılması gereken 126 Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabının bu kapsama girmeyen avans ve ödeme gibi işlemler için kullanıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' nin 91'inci ve devamı maddelerinde 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Ancak, Sandıklı Belediyesince 126 Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabının kapsamına girmeyen bazıları avans mahiyetinde ön ödeme şeklinde olan giderler için (Basın İlan Kurumu ödemeleri, Afyonkarahisar Üniversitesi laboratuvar analiz bedeli ve Devlet Malzeme Ofisi ödemeleri gibi), mahsup süresine ilişkin kısıtlamalara takılmamak amacıyla bazı ödemeler için kullanılabilir olan ön ödeme hesapları kullanılmayarak, 126 Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı kullanılmaktadır.

Söz konusu avans mahiyetindeki ödemelerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' nin 110'uncu ve devamı maddelerinde anlatılan ön ödeme esaslarına uygun olarak ilgili hesapların kullanılması gerekmektedir. Ayrıca, yapılacak ön ödemelerin Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik' e uygun olarak yapılması da gerekmektedir.

Sonuç olarak, 2015 yılında 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin avans ve ödeme gibi işlemler için açılış kaydı ile birlikte 9 yevmiye ile toplam 149.198,49 Türk Lirası hatalı işlem gerçekleştirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "2016 yılında gerekli düzenlemeler yapılmış, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine göre kullanılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin 2016 yılında gerekli düzenlemeler yapılmış olduğu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Hükümlerine göre kullanıldığı belirtilmektedir. Ancak, 2015 yılında

126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin toplam 149.198,49 Türk Lirası hatalı işlem gerçekleştirilmiştir.

BULGU 4: Bütçe İçi İşletme Faaliyetleri Sonucunda Oluşan Hüdai Kaplıca Tesislerinden Elde Edilen Alacakların Muhasebeleştirilmemesi

Bütçe içi işletme faaliyetleri sonucunda Hüdai Kaplıca Tesislerinden elde edilen alacakların muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 82'nci ve devamı maddelerinde açıklandığı üzere 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile bunlardan yapılan tahsilat ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı ve yapılacak gerekli kayıtlar belirtilmiştir.

Ayrıca, Aynı Yönetmelik' in 85'inci maddesinde 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına ilişkin olarak, bu hesabın mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacaklarından takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Bütçe içi işletme faaliyetleri sonucunda oluşan özellikle Elibol Sandıklı Spordan ve diğer kişilerden 2015 yılı sonu itibarıyla toplam 665.879,50 Türk Lirası alacağın belediyenin muhasebe sistemine kaydedilmediği ve ayrı bir şekilde takip edildiği görülmüştür. Söz konusu alacakların bütçe içi işletme faaliyetleri sonucunda elde edilmesinden dolayı belediye alacakları olduğu ve ilgisine göre 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilmesi gerektiği açıktır.

Söz konusu hatalı uygulamanın bütçe içi işletme faaliyetlerinin gerçekleştirildiği bilişim sistemi ile belediye mali işlemlerinin gerçekleştirildiği bilişim sistemi arasında herhangi bir entegrasyonun olmamasından kaynaklandığı görülmüştür. Belediye muhasebe kayıtlarında bütçe içi işletmeye ilişkin olarak sadece belediye veznesine yatan para kadar tahakkuk ve tahsilat işlemi yapılmakta, tahsilat yapılamayan tahakkuk ve alacaklara ilişkin bilgi, belediye mali sisteminde herhangi bir şekilde yer almamaktadır.

Sonuç olarak, bütçe içi işletme faaliyetleri sonucunda oluşan alacakların muhasebeye kaydedilmemesinden dolayı 279.686,00 Türk Lirası 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında ve Önceki yıllardan takipli alacak tutarı 386.193,50 Türk Lirası 121 Gelirlerden Takipli

Alacaklar Hesabında olması gereken toplam 665.879,50 Türk Lirası alacak kurum mali tablolarında yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; " Söz konusu hatalı uygulamanın düzeltilmesi sağlanmış ve bütçe içi işletme olan müdürlüğümüz faaliyetlerinde tahakkuk ve tahsilatı yapılan işlemlerin, belediyemizde kullanmış olduğumuz tahakkuk ve tahsilat yapılan programa entegrasyonu sağlanmıştır.

14maddedeki bulguda belirtilen Elibol Sandıkl ıSpordan alacaklarla ilgili olarak; 06/02/2014 tarihli Belediye Meclis kararında bulunan İşletme ve İştirakler Müdürlüğü Tarifesindeki Değişiklikler Ek maddede“ : Belediyemiz Kaplıca İşletmelerine Toplu olarak konaklamak için gelen Amatör ve profesyonel Spor Kulüplerinin Konaklama ücretlerine 31/12/2014 tarihine kadar %90'a kadar indirim yapmak üzere Belediye Başkanı yetkilidirş”eklinde karar alınmıştır.

Belediye Meclisininin 06/02/2014 tarih ve 2014/2-30 sayılı karar ile“ Elibol Sandıkl ı Spor Kulübü, Belediyemiz Hüdai Kaplıca İşletmelerinden 3 ,yıl süreyle faydalanmak istediğinden, söz konusu spor kulübünün Belediyemiz Hüdai kaplıcalarında üretilen hizmetlerden, cari yıl tarifesine göre 3 yıl süreyle faydalanmasına ve buna ilişkin sözleşme yapmak üzere Belediye Başkanına yetki verilmesine oybirliği ile karar verildiş ”eklinde karar alınmış, işbu karara istinaden Sandıkl ı Belediyesi adına Belediye Başkanı İsmail ELİBOL Sandıkl ı Spor Kulübü adına Kulüp Başkanı Erol MEZGİL taraflar arasında sözleşme imzalanmıştır .

İlgi bulgu maddesinde Sandıkl ı Spor Kulübünden 630.000,00 TL. miktardaki alacağımız , yukarıda tarih ve sayılar belirtilen meclis kararında indirim karar alınmış olduğundan, meclis kararında belirtilen oran kadar indirim yapılarak 96.057,00 TL tahakkuku yapılmış, tahsilat için gerekli işlemlere başlanacaktır .

Yine bulgu maddesinde belirtilen diğer kişilerden alacaklar 16/05/2016 tarih ve 6347 nolu muhasebe işlem fişi ile kayıt altına alınmış, tahsilat için çalışmalar başlatılmıştır . (Ek.11)" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bütçe içi işletme faaliyetleri sonucunda oluşan alacakların Belediye Meclisi kararına göre indirim yapıldıktan sonra tahakkuklarının yapılarak muhasebeye kaydedildiği belirtilmektedir. Ancak, söz konusu alacak kayıtlarının 2016 yılında yapılmasından dolayı, yapılan indirimler de dikkate alındıktan sonra, 2015 yılı

mali tablolarında 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı 120.876,47 Türk Lirası eksik yer almaktadır.

BULGU 5: Sandıklı Belediyesince Yapılan Sözleşmelere Dayanılarak Girişilen Taahhütlerin Muhasebe Üzerinden İzlenmemesi ve Bu Taahhütlere İlişkin Taahhüt Kartlarının Tutulmaması

Sandıklı belediyesince yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlerin muhasebe üzerinden izlenmemesi ve bu taahhütlere ilişkin taahhüt kartlarının tutulmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' ninin taahhüt hesaplarına ilişkin 405'inci ve devamı ilgili maddelerinde taahhüt hesaplarının gerek yılı için geçerli sözleşmeler ile gerekse ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı düzenlenmiştir. Ayrıca, girişilen taahhütlere ilişkin yapılan ilaveler ve fiyat farkı tutarları ile taahhüdün yerine getirilmesi dolayısıyla nakden veya mahsuben yapılan hakediş ödemeleri ve bu ödemelerden yapılan kesintiler, taahhüt tutarından yapılan eksiltmeler, kısmen veya tamamen bozulan sözleşmelere ilişkin taahhütler ve diğer bilgilerin taahhüt kartına kaydedileceği hükmü yer almaktadır.

Sandıklı Belediyesince yapım, mal ve hizmet alım ihaleleri sonucunda imzalanan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler muhasebe üzerinden izlenmemekte ve bu taahhütlere ilişkin taahhüt kartları tutulmamaktadır. Ancak, Yukarıda yer verilen düzenlemeler çerçevesinde, Sandıklı Belediyesince yapım, mal ve hizmet alım ihaleleri sonucunda imzalanan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlerin muhasebe üzerinden izlenmesi ve bu taahhütlere ilişkin taahhüt kartlarının tutulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlerin muhasebe üzerinden izlenmesi için gerekli düzenlemeler yapılarak 2016 yılında Mahalli İdareler ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde takip edilmeye başlanılmıştır. (Ek.3)" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlerin muhasebe üzerinden izlenmesi için gerekli düzenlemelerin 2016 yılında Mahalli İdareler ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılacağı belirtildiğinden devam eden Sayıştay denetimlerinde izleme yapılacaktır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Afyonkarahisar Sandıklı Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı söz konusu bölümde belirtilen 12 Faaliyet Alacakları (126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı-120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı), 24 Mali Duran Varlıklar (240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı), 25 Maddi Duran Varlıklar (250 Arazi ve Arsalar, 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri, 252 Binalar ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı), 92 Taahhüt Hesapları (920 Gider Taahhütleri Hesabı-921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı) hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Sandıklı Belediyesince 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Takip Edilen Malların Satışı Gerçekleşmesine Rağmen Kayıtlardan Düşülmemesi

Sandıklı Belediyesince 294 Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında takip edilen malların satışı gerçekleşmesine rağmen kayıtlardan düşülmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' nin 197'nci maddesinde 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına ilişkin olarak, bu hesabın çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik' in 198'inci maddesinde satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan aleyhte fark bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir. Ayrıca, bu hesapta kayıtlı varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların satış bedeli 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, yeniden değerlendirme farkı 522-Yeniden Değerleme Farkları Hesabına borç, kayıtlı değeri bu hesaba alacak kaydedilir. Ayrıca, satış değeri 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, , 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği düzenlenmiştir.

Ancak, Sandıklı Belediyesince 14460 nolu yevmiye ile 1500 Türk Lirası değerinde ve 14461 nolu yevmiye ile 42.000 Türk Lirası kayıtlı değerinde araçlar Makine Kimya Enstitüsü'ne satılmasına rağmen 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabından düşülmemiştir.

Ayrıca, 294 nolu hesapta kayıtlı 03 LF 857, 03 LC 009, 03 LF 863, 03 LN 409 ve 03 LA 075 nolu plakalı araçlar da önceki yıllardan hurdaya ayrılmasına rağmen 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabından düşülmemiştir.

Diğer taraftan, yukarıda belirtilenlerin dışında 111558 ve 13287 nolu yevmiyelerle satışı yapılan malzemelerin kayıtlı değerinin ilgili hesaplardan düşülmediği de görülmüştür.

Sonuç olarak, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Takip Edilen ve satışı gerçekleşen malların kayıtlardan düşülmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce 14460 nolu yevmiye ile 1.500 Türk Lirası, 14461 nolu yevmiye ile 42.000 Türk Lirası değerlerindeki araçların Makine Kimya Enstitüsü'ne satılması nedeniyle 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabından 15/04/2016 tarih ve 4882 ile 4883 nolu muhasebe işlem fişleriyle düşümleri yapılmıştır. (Ek.5, Ek.6)

Ayrıca, 11558 ve 13287 nolu yevmiyelerle satışı yapılan malzemelerin kayıtlı değerlerinin 15/04/2016 tarih ve 4884 nolu muhasebe işlem fişi ile düşümleri yapılmıştır. (Ek.7)

03 LF 857, 03 LC 009 ve 03 LA 075 plakalı araçların Belediyemiz kayıtlarında rastlanılamaması nedeniyle bir işlem yapılamamıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulguda belirtilen elden çıkarılan stokların ve maddi duran varlıkların 2016 yılında muhasebe kayıtlarından düşüldüğü belirtilmektedir. Bulguda Makine Kimya Enstitüsü'ne satıldığı belirtilen 03 LF 857, 03 LC 009 ve 03 LA 075 plakalı araçların Belediye kayıtlarında bulunmadığından bir işlem yapılamadığı belirtilmiştir.

Öncelikle, 2015 yılında Makine Kimya Enstitüsü'ne teslim edilen malların 2016 yılında muhasebe kayıtlarından düşülmüş olmasından dolayı 2015 yılında teslim edilmiş olmasına rağmen muhasebe kayıtlarında mevcut olarak görülen stok ve duran varlıklara ilişkin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında yer alan tutar 70.570,83 TL gerçeği yansıtmamaktadır.

Diğer taraftan, 03 LF 857, 03 LC 009 ve 03 LA 075 plakalı araçların belediye kayıtlarında yer almadığı belirtilmektedir. Öncelikle, bu araçlar belediye tarafından MKE'ye teslim edilen maddi duran varlıklar arasında yer almaktadır. Eğer söz konusu araçlar belediye taşınırları arasında yer almıyorsa, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde önce taşınır mallara giriş kaydı yapılmalı ardından tekrar çıkış kaydı yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Eğlence Vergisinin Konusuna Giren Eğlence İşletmelerinin Faaliyetleri Olmasına Rağmen 2015 Yılında Eğlence Vergisine İlişkin Olarak Herhangi Bir Tahakkuk ve Tahsilat İşleminin Yapılmaması

Eğlence vergisinin konusuna giren eğlence işletmelerinin faaliyetleri olmasına rağmen 2015 yılında eğlence vergisine ilişkin olarak herhangi bir tahakkuk ve tahsilat işleminin yapılmadığı görülmüştür.

6424 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda belediye gelirleri arasında sayılan eğlence vergisinin hangi esaslara göre tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılacağı Kanunun 17'nci ve devamı maddelerinde açıklanmıştır. Buna göre, Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri eğlence vergisine tabidir.

Yapılan incelemelerde Sandıklı Belediyesi mücavir alanında eğlence vergisinin konusunu teşkil eden işletmelerin var olduğu tespit edilmiştir. Yapılan tespit üzerine Sandıklı Belediyesince 2015 yılında eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetlere ilişkin olarak toplam 14.635,00 Türk Lirası tahakkuk yapılması gerektiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetler olmasına rağmen tahakkuk işleminin yapılmaması sonucunda 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı 2015 yılı mali tablolarında 14.635,00 Türk Lirası eksik yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "2015 yılındaki Eğlence Vergisine ilişkin beyannameler alınarak 14.635 Türk Lirası tutar ilgili mükelleflerin sicillerine tahakkuk işlemleri yapılmıştır. (Ek.10)" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında 2015 yılındaki Eğlence Vergisine ilişkin beyannameler alınarak tahakkuk işlemlerinin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak, söz konusu tahakkuk işlemlerinin 2016 yılında yapılmasından dolayı 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı 2015 yılı mali tablolarında 14.635,00 Türk Lirası eksik yer almaktadır.

BULGU 3: Bütçe Uygulama Sonuçlarına İlişkin Olarak Araç Bağış Kayıtlarında ve Nakit Ödeme Olmayan Tahakkuk Kaydında Bütçe Gelir ve Gider Hesaplarının Hatalı Kullanılması

Bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin olarak araç bağış kayıtlarında ve nakit ödeme olmayan tahakkuk kaydında bütçe gelir ve gider hesaplarının hatalı kullanıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin Bütçe Gelirleri Hesabına ilişkin 344'üncü maddesinde bedelsiz olarak kişilerden intikal eden aynı bağış ve yardımların, tespit edilen değerleri üzerinden 600 Gelirler Hesabına alacak, ilgili varlık hesabına borç kaydedileceği düzenlenmiştir. Dolayısıyla aynı bağış ve yardımlar için Bütçe Gelirleri Hesabı kullanılmamalıdır.

Ancak, 14466 nolu yevmiye ile kabul edilen araç bağışında 254 Taşıtlar Hesabına borç ve 600 Gelirler Hesabına Alacak kaydı yapılmasına rağmen, 800 Bütçe gelirleri hesabına da 166.950,00 Türk Lirası kayıt yapılmıştır.

Diğer taraftan, 1007 nolu yevmiye ile Zafer Kalkınma Ajansına geçmişten biriken borçların 6552 sayılı Kanuna göre yapılandırılması ve 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına tahakkuku yapılırken, İlgili Kanunun geçici 2' nci maddesine göre ortaya çıkan artışın sadece 630 Giderler Hesabına tahakkuk kaydı yapılması gerekirken, ayrıca söz konusu artış kadar herhangi bir ödeme söz konusu değilken 830 Bütçe Giderleri hesabına 278.669,59 Türk Lirası kayıt yapılmıştır.

Sonuç olarak, yapılan hatalı kayıtlar sonucunda 2015 yılı Bütçe uygulama sonuçları, bütçe gelirleri toplam 166.950,00 Türk Lirası, Bütçe Giderleri ise toplam 278.669,59 Türk Lirası hatalı olmaktadır.

***Kamu idaresi cevabında;** "Belediyemizce hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi sağlanacaktır."* denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi sağlanacağı belirtilmektedir.

Bütçe uygulama sonuçları tablosu, Sayıştayın Düzenlilik Denetimi kapsamında görüş verdiği mali tablolar arasında yer almamaktadır. Ancak, Belediye Meclisince verilen bütçenin doğru ve saydam bir şekilde tutularak raporlanması gerekmektedir. Bulgu çerçevesinde, yapılan hatalı kayıtlar sonucunda bütçe gelirleri toplam 166.950,00 Türk Lirası, Bütçe Giderleri ise toplam 278.669,59 Türk Lirası hatalı olarak 2015 yılı Bütçe uygulama sonuçları tablosunda yer almaktadır.

BULGU 4: Sandıklı Belediyesi Meclis Kararına Göre Özel Halk Otobüsleri, Servis Araçları ve Ticari Taksilerden Alınması Gereken Ücretlerin Tahakkukunun Yapılmaması

Sandıklı Belediyesi meclis kararına göre özel halk otobüsleri, servis araçları ve ticari taksilerden alınması gereken ücretlerin tahakkukunun yapılmadığı görülmüştür.

2015 yılı tarife ve ücretlerine ilişkin 05.11.2014 tarihli Belediye Meclis Kararına göre özel halk otobüsleri, servis araçları ve ticari taksilerden kararda belirtilen tutarlarda yıllık ücretlerin alınması gerekmektedir. Ancak, söz konusu bedellerinin yıllık alınması gerekirken Sandıklı Belediyesince sadece ilk defa alımlarda ve devirlerde söz konusu tutarların tahsil edildiği görülmüştür. Meclis kararına göre 2015 yılında 17 adet özel halk otobüsü ile 34 adet ticari taksilerden alınması gereken yıllık ücret toplam 5.750,00 Türk Lirasıdır.

Sonuç olarak, Sandıklı Belediyesi 2015 yılı tarife ve ücretlerine ilişkin meclis kararına göre alınması gereken yıllık ücretlerin alınmaması ve tahakkukunun da yapılmaması sonucunda 120 Kişilerden Alacaklar Hesabı mali tablolarda toplam 5.750,00 Türk Lirası eksik yer almaktadır.

***Kamu idaresi cevabında;** "Denetim raporunda 34 adet Ticari Taksi'den alınmayan ücretler olduğundan 120 Kişilerden alacaklar hesabında 5.750,00 Türk Lirasının eksik olduğu belirtilmiştir. Ancak yapılan araştırmada İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün kayıtlarında 36 adet ticari taksi plakasının kayıtlı olduğu, 5 adet ticari taksi plakasının boşta olduğu tespit edilmiştir.*

31 adet ticari taksiden alınması gereken ücretler sahipleri adına ve özel halk otobüslerinden alınması gereken ücretler işletmeci adına tahakkuku yapılmış ve tahsilatı için gereği yapılacaktır. (Ek.12)" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulguda belirtilen ticari taksi sayısı düzeltilerek alınmayan yıllık ücretlere ilişkin 2016 yılında tahakkuk işlemlerinin yapılmış olduğu belirtilmiştir. Yapılan tahakkuk kayıtları çerçevesinde 2015 yılında yapılması gereken yıllık ücretlere ilişkin tahakkukların 2016 yılında yapılması sonucunda 2015 yılı mali tablolarında 120 Kişilerden Alacaklar Hesabı 5.450,00 Türk Lirası eksik yer almaktadır.

BULGU 5: Asfalt Bitümleri Teslim Alınmadan Tüpraş Kredi Açılarak Ön Ödeme Yapılması

Belediyelerin TÜPRAŞ (Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.)’ tan yapmış olduğu Bitüm (Asfalt Bitümü) alımlarında, teslimat yapılmadan ilgili firmaya kredi açılmak suretiyle ön ödemeler yapıldığı görülmüştür.

08/03/2007 tarih ve 26456 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü “*Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Genel Tebliğ*” inin “*Kredi şeklinde yapılacak ön ödemeler*” başlıklı beşinci bölümünde;

“(1) Harcama yetkilisi tarafından kredi şeklinde ön ödeme yapılması uygun görülen giderler ile avans sınırlarını aşan giderler için kredi açılabilir. Kredi mutemede nakden verilmez veya şahsi hesabına aktarılmaz.

(2) Harcama yetkilisi mutemedi, mal veya hizmetin alındığı kişi veya kuruluşa ödeme yapılması için, adına kredi açılan banka veya muhasebe birimine hitaben Ek-2’deki kredi ödeme talimatını düzenler. Banka veya muhasebe birimince, kredi ödeme talimatında belirtilen tutar şartlar oluştuğunda alacaklının kendisine veya yetkili temsilcisine ödenir ya da varsa banka hesabına aktarılır.

(3) İhale mevzuatı çerçevesinde mal ve hizmet alımı gerçekleştirilecek kamu idarelerinden Ek-3’deki listede gösterilenlere yapılacak ön ödemelerde ise kredi tutarı doğrudan ilgili kamu idaresinin banka hesabına aktarılacaktır.” Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen tebliğ hükümlerinden anlaşılacağı üzere kredi açmak suretiyle yapılacak ön ödeme iki şekilde olmaktadır. Bunlardan ilki ve asıl olanı, harcama yetkilisi mutemedi adına banka nezdinde kredi açılması ve malın veya hizmetin teslim alınması ile birlikte mutemedin mal veya hizmetin alındığı kişi veya kuruluşa ödeme yapılması için, adına kredi açılan banka veya muhasebe birimine hitaben Genel Tebliğe ekli Ek-2’deki kredi ödeme

talimatını düzenlemesi ve nihayetinde bankanın kredi ödeme talimatına uygun bir şekilde hak sahibine ödeme yapmasıdır. İkincisi ise, daha istisnai bir uygulama olup, mal ve hizmet alımı gerçekleştirilecek kamu idarelerinden yine tebliğe ekli Ek-3'deki listede gösterilenlere kredi tutarının doğrudan gönderilmesidir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Genel Tebliğe ekli "EK-3" aşağıya aynen alınmıştır.

"Devlet Malzeme Ofisi ve aşağıda sayılan kuruluşlardan yapılacak mal ve hizmet alımları nedeniyle açtırlacak kredilerde, kredi karşılığı nakit doğrudan kuruluşun banka hesabına aktarılacaktır.

Aşağıdaki kuruluşlar veya bağlı müesseselerinden özelleştirilmeleri tamamlananlar listeden çıkarılmış sayılır."

- 1. Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu ve Müesseseleri (kömür alımları için),*
- 2. Türkiye Taşkömürü Kurumu ve Müesseseleri (taşkömürü alımları için),*
- 3. Türkiye Elektrik Üretim, İletişim A.Ş. ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ile Müesseseleri (elektrik enerjisi alımları için),*
- 4. Orman İşletme Müdürlükleri (yakacak odun, tomruk ve kereste alımları için),*
- 5. Posta İşletmeleri Genel Müdürlüğü (pul alımları, posta ücret makinesine bağlanacak krediler dahil, abone ve hizmet bedelleri hariç),*
- 6. Türkiye şeker Fabrikaları A.Ş. ve Müesseseleri,*
- 7. Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu ve müesseseleri ile bağlı ortaklıkları (bizzat ürettikleri silah, mühimmat, harp araç ve gereçleri ve bunların bakım, onarım, revizyon ve imalinde kullanılan malzeme ile patlayıcı maddeler için),*
- 8. Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü (resmi mühür ve soğuk damga için),*
- 9. Kamu İhale Kurumu (ilan giderleri için),*
- 10. Elektronik kartlara yükletilecek doğalgaz ve su alımlarına ilişkin kamu kurum ve kuruluşlarına yapılacak ödemeler."*

Yukarıdaki listede yer verilen kuruluşlar kamuya ait kuruluşlar olup, bunlardan özelleştirilenlerin bu listeden çıkarılacağı ifade edilmiştir. Diğer bir deyişle, mal ve hizmet alımları nedeniyle açtırlacak kredilerde, kredi karşılığı naktin doğrudan kuruluşun banka hesabına aktarılması, yalnızca kamu kuruluşlarına tanınmış bir imtiyazdır. Bu ön ödeme yöntemiyle, bir nevi, mal ve hizmet teslim alınmadan ilgili kuruluşa karşılıksız kredi kullanılmış olmaktadır. Dolayısıyla istisnai bir yöntem olup, yalnızca kamu kuruluşlarına tanınmış bir haktır. Tebliğ eki "EK-3" te özelleştirilenlerin bu listeden çıkarılmış sayılacağı belirtilmesi de bu nedenledir.

Yapılan incelemelerde, TÜPRAŞ (Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.)' tan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu' nun "Doğrudan temin" başlıklı 22' inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında (İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.) yapılan bitüm alımları nedeniyle yapılan ödemelerde, yukarıda mevzuatına yer verdiğimiz ve açıklamaya çalıştığımız, yalnızca kamu kuruluşlarından yapılan alımlara özgü istisnai bir uygulama olan ön ödeme yönteminin kullanıldığı, mal alınmadan ilgili kuruluşa doğrudan nakit göndermek suretiyle kredi açıldığı görülmüştür. Diğer bir ifade ile; Kredi/avans açılmasına ilişkin muhasebe işlem fişlerinin incelenmesinde, bir kamu kuruluşu olmayan ve yukarıda yer verilen Genel Tebliğ eki "EK-3" te yer verilmeyen TÜPRAŞ' a, bitümler teslim alınmadan doğrudan hesabına nakit geçmek suretiyle açılış yevmiyesi ile birlikte toplam dört ödemede 387.602,97 Türk Lirası kredi açıldığı, teslimatların ise peyder pey yapıldığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Genel Tebliğ' e ekli listede yer almayan ve özel bir kuruluş olan TÜPRAŞ (Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.)' a yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı bir şekilde kredi açılmak suretiyle ön ödemelerde bulunmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Başkanlığımız tarafından yapılacak olan asfalt bitüm alımlarında raporda da belirtildiği üzere 08/03/2007 tarih ve 26456 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü "Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Genel Tebliğ" hükümlerine göre hareket edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda yapılacak olan asfalt bitüm alımlarında raporda da belirtildiği üzere 08/03/2007 tarih ve 26456 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü "Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Genel Tebliğ" hükümlerine göre hareket edileceğini bildirmekte olup, bulgumuz doğrultusunda kamu idaresi tarafından yapılacak çalışmalar müteakip denetim döneminde izlemeye alınarak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

Öneri:

Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 6: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı, dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı Veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümlerine istinaden alınmayan gelirlerle ilgili çalışmalarımız başlamış olup, Belediye Meclisimizin 07/04/2016 tarih ve 2016/04-65 sayılı kararıyla alınması gereken ücret belirlenmiştir. Tahakkuk ve tahsilatın yapılabilmesi için ilgili firmaların altyapıdan geçirdikleri kablo miktarının belirlenmesi için çalışmalarımız devam etmektedir. En kısa zamanda çalışmalar bitirilerek altyapıdan kablo geçirilmesiyle ilgili tahakkuk ve tahsilatlar

sağlanacaktır. (Ek.17)" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı Veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümlerine istinaden alınmayan gelirlerle ilgili çalışmaların başlamış olduğu, Belediye Meclisinin 07/04/2016 tarih ve 2016/04-65 sayılı kararıyla alınması gereken ücretin belirlenmiş olduğu. en kısa zamanda çalışmaların bitirilerek altyapıdan kablo geçirilmesiyle ilgili tahakkuk ve tahsilatların sağlanacağı belirtilmiş olup bulgumuz doğrultusunda kamu idaresi tarafından yapılacak düzeltici işlemler müteakip denetim döneminde izlemeye alınarak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

Öneri:

Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 7: Yemek Yardımının Mevzuata Uygun Yapılmaması

Belediye personeline yapılan yemek yardımının yemek verme yerine aylık yemek fişi (Ticket) şeklinde yapıldığı görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 212 nci maddesinde; *“Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.”* hükmüne yer verilmiştir.

Anılan maddeye dayanılarak hazırlanan, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği'nin “Amaç” başlıklı 1' inci maddesinde bu Yönetmelik' in amacının, Devlet Memurlarının yiyecek yardımından hangi hallerde, ne şekilde faydalanacaklarını ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esasları belirlemek olduğu belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik' in “Yardım Şekli” başlıklı 3' üncü maddesinde; *“Yiyecek yardımı yemek verme şeklinde yapılır. Bu yardım karşılığında nakten bir ödemede bulunulmaz”* hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Yönetmelik hükümlerine göre, yemek yardımının yemek verme şeklinde yapılacağı ve bu yardım karşılığında nakden bir ödemede bulunulmayacağı, yiyecek

yardımının gerektirdiği giderlerin yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, bu yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konulacak ödeneklerle karşılanacağı, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı olarak konulan ödeneğin, memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluşa ödeneceği ve yemek servisinin, yiyecek yardımından faydalanabilecek personel sayısının asgari 50 olması ve yemekhane için elverişli yer bulunması şartıyla atamaya yetkili amirin onayı ile kurulacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Kurumlar çeşitli nedenlerle öğle yemeklerini mutfaklarından sağlayamamaları halinde, kurum bütçelerine bu amaçla konulan ödeneğin yukarıda yer alan Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde oluşturulacak yemek servisine aktarılması ve kurum bünyesinde kurulacak yemekhanede servise sunulacak yemeklerin de söz konusu yemek servisinde, bu amaçla bütçeye konulan ödenek ile yemek yiyecek personelden alınacak yemek bedelleri dikkate alınmak suretiyle ihale edilerek piyasadan satın alınmasının mümkün olabileceği değerlendirilmektedir. Ancak, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı konulan ödeneğin ticket olarak veya lokanta ve benzeri yerlere aktarılması suretiyle personele yemek yedirilmesine imkan bulunmamaktadır.

Yapılan incelemede, Belediyede görev yapan personele yemek yardımı olarak günlük belirli bir tutarda yemek fişi (Ticket) dağıtıldığı görülmüştür. Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereği yemek yardımının yemek verme şeklinde yapılacağı hüküm altına alınmış olup ticket hizmeti veren kuruluşla anlaşmalı iş yerlerinde nakit ödemesi yerine ikame edilebilen ticket verilmesinin mevzuat hükümlerine uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Memur yemek yardımının mevzuata uygun yapılmadığı ile ilgili olarak; belediyemiz bünyesinde yemekhane yapmaya uygun fiziki ortam olmaması sebebiyle kurumda çalışan memur personele yemekhanede yemek hizmeti uygulanamamasından dolayı yemek hizmeti bütün yılı kapsayacak şekilde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında açık ihale ile karşılanmaktadır. Söz konusu ihale açık ihale olup, şartnamesi kurumun yemek hizmetini karşılayacak şekilde, kısıtlayıcı şartlardan uzak, rekabet sağlanmış bir şekilde tüm isteklilere açıktır. İhaleyi alan firma kurumdaki memurlara yemek hizmetini sunmak için ilçe merkezindeki yemek hizmeti sunan 4 adet işyeriyle sözleşme imzalamış ve kurumumuza sözleşme örneklerini sunmuştur. Yapılan yemek yardımı ihaleye katılıp kazanan firmanın yemek hizmeti, ekte sunulan sözleşmelerden de anlaşılacağı üzere

memur personele sunulan öğle yemeği hizmetini kapsamaktadır.(Ek.18)" denilmektedir

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, her ne kadar belediye bünyesinde yemekhane yapmaya uygun fiziki ortam olmaması sebebiyle kurumda çalışan memur personele yemekhanede yemek hizmeti uygulanamamasından dolayı yemek hizmetinin bütün yılı kapsayacak şekilde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında açık ihale ile karşılandığı, yapılan yemek yardımının memur personele sunulan öğle yemeği hizmetini kapsadığı belirtilmiş ise de, bulguda belirtildiği üzere yapılan yemek yardımı uygulamasının, kamu kurumlarına ait yemekhanelerde yemek verme şeklinde yapılmadığından Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği hükümlerine uygun olmadığı düşünülmektedir.

Öneri:

Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 8: Yapım İşleri Sözleşmelerine Göre Geçici Kabul Eksikleri veya Kesin Hesabın İdarece Onaylanmasına Kadar Tutulması Gereken Bedellerin Hakedişlerden Kesilmemesi ve Muhasebe Üzerinden Takip Edilmemesi

Yapım işleri sözleşmelerine göre geçici kabul eksikleri veya kesin hesabın idarece onaylanmasına kadar tutulması gereken bedellerin hakedişlerden kesilmediği ve muhasebe üzerinden takip edilmediği görülmüştür.

Yapım işleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine göre belediye ile yüklenici arasında imzalanan anahtar teslim götürü bedel sözleşmelerde geçici kabul eksikleri için hakedişte yapılan iş tutarının %3'ünün tutulacağı ve geçici kabul eksiklerinin tamamlanması ve geçici kabulün onaylanmasıyla bu bedellerin ödeneceği düzenlenmiştir. Birim fiyat fiyatlı sözleşmelerde ise, tamamlanmış ancak kesin hesabı idareye verilmemiş imalatlarla ait tutarın %5'nin tutulacağı ve kesin hesabın idarece onaylanmadan ödenmeyeceği düzenlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 333 Emanetler Hesabına ilişkin olarak 227'nci ve devamı maddelerinde aylık, ücret veya diğer istihkaklardan mahsuben tahsil edilen tutarlar bu hesaba kaydedileceği düzenlenmiştir. İdare ile yüklenici arasında imzalanan sözleşmelere göre hakediş bedeli üzerinden mahsuben tahsilat şeklinde tutulan (geçici kabul

eksikliklerinin tamamlanması veya kesin hesabı idarece onaylanması halinde iade edilecek bedellerin emanetler hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Sandıklı Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü yapım işlerinde yapılan sözleşmelere göre geçici kabul eksikleri için veya kesin hesabın idarece onaylanmasına kadar tutulması gereken bedellerin hakedişlerden kesilmemesi ve muhasebe üzerinden takip edilmemesi sonucu 2015 yılı sonunda devam eden bir yapım işine ilişkin olarak tutulması gereken toplam 142.261,81 Türk Lirası 333 Emanetler Hesabının muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

***Kamu idaresi cevabında;** "Belediyemiz harcama birimlerinden raporda belirtilen aksaklıkların giderilmesi, muhasebe kayıtlarına alınması hususunda gerekli düzenlemelerin yapılması sağlanacaktır."* denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılacağı belirtilmesine rağmen, 2015 yılı mali tablolarında devam eden bir yapım işine ilişkin olarak 333 Emanetler Hesabına kaydedilmesi gereken 142.261,81 Türk Lirası muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

BULGU 9: 2015 Mali Yılına İlişkin Yevmiye Defterinde, Yevmiye Numaralarının Tarihe Uygun Olarak Müteselsil Sıra Takip Etmemesi

Genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine ve Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' ne aykırı olarak, yevmiye numaralarının müteselsil sıra numaralı olmadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin "Kayıt Düzeni ve Kayıt Düzeltmesi" başlıklı 18' inci maddesinde muhasebe sistemine kaydedilen her bir muhasebe kaydı için, dönem başında 1'den başlayıp müteselsil olarak devam eden kayıt numaralarının verileceği açık olarak ifade edilmiştir.

İncelediğimiz 2015 muhasebe dönemine ilişkin kayıtlarda, aşağıda yer alan Tablo 1' de belirtildiği üzere yevmiye numaralarının müteselsil olarak birbirini takip etmediği, atlanan yevmiye numaralarının ve kronolojik sıraya uymayan yevmiye maddelerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Kurumun muhasebe işlemlerinin gerçekleştirildiği işletim sisteminin; ulusal ve uluslararası muhasebe standartlarına, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine aykırı işlemlere izin verdiği görülmektedir.

Tablo 5: Sıra Atlayan Yevmiye Numaraları

Yevmiye Numarası
1441
4886
6200
6711
9306
13748

Kamu idaresi cevabında; “2016 yılında yevmiye numaralarının kronolojik sıraya uygun olarak düzenlenmesi için gerekli hassasiyet gösterilecektir.” Denilmektedir

Sonuç olarak Kamu İdaresi, tarafımızca belirtilen hususlar doğrultusunda 2016 yılında yevmiye numaralarının kronolojik sıraya uygun olarak düzenlenmesi için gerekli hassasiyetin gösterileceğini bildirmekte olup, bulgumuz doğrultusunda kamu idaresi tarafından yapılacak çalışmalar müteakip denetim döneminde izlemeye alınarak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

Öneri:

Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 10: Belediyece İl Özel İdaresi Adına Verilen Banka Teminat Mektubunun Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması ve Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Belediyece il Özel idaresi adına verilen banka teminat mektubunun muhasebe kayıtlarında yer almadığı ve nazım hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' nin 42'nci maddesinde temel muhasebe kavramları ve ilkeleri ile genel yönetim muhasebe standartları, kuralları ve uygulanmasına ilişkin olarak kurumların muhasebesinin, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği' nin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan

bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütüleceği belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 8'inci maddesinde bilanço ilkelerine ilişkin olarak belli bir tarihte kamu idaresinin mali durumunun ilgililer için saydam ve gerçeğe uygun olarak yansıtılması belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 12'nci maddesinde ise nazım hesaplara ilişkin ilkeler arasında muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemleri, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini izlemek üzere nazım hesapların kullanılacağı belirtilmiş ve bu hesapların mizanda ve bilançonun dipnotunda gösterileceği düzenlenmiştir.

Ayrıca, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 464'üncü maddesinde Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde belirli esaslarla Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliği hükümlerinin uygulanabileceği de hüküm altına alınmıştır.

01.01.2015 tarihinden itibaren yürürlükte olan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 467'nci maddesinde 914 Verilen Teminat Mektupları Hesabı düzenlenmiştir. Söz konusu hesabın kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere verilen teminat mektuplarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Sandıklı Belediyesince süresiz olarak verilen 45.000 Türk Lirası banka teminat mektubu, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemlerden olması ve kamu idaresinin mali durumunun ilgililer için saydam ve gerçeğe uygun olarak yansıtılması gerekliliğinden dolayı muhasebe üzerinden izlenerek, nazım hesaplarda ve bilanço dipnotlarında gösterilmesi gerekmektedir

***Kamu idaresi cevabında;** "Denetim Raporunda belirtilen Belediyemizce İl Özel İdaresine verilen 45.000 Türk Lirası banka teminat mektubu 29/06/2016 tarih ve 2545 nolu muhasebe işlem fişi ile nazım hesaplara kaydı yapılmıştır. (Ek.4)"* denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında söz konusu teminat mektubunun 2016 yılında muhasebeye kaydedildiği belirtilmektedir. Ancak, süresiz olarak verilen 45.000 Türk Lirası banka teminat mektubu 2015 yılı mali tablolarında yer almamakta ve ve nazım hesaplarda izlenmemektedir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

SANDIKLI BELEDİYESİ 2015 YILI BİLANÇOSU					
		Cari Yıl			Cari Yıl
		TL			TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	8.778.399,86	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	30.397.399,82
A	HAZIR DEĞERLER	692.458,16	A	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	3.760.719,02
1	Kasa Hesabı	0	1	Banka Kredileri Hesabı	3.760.719,02
2	Alınan Çekler Hesabı	0	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0
3	Banka Hesabı	441.610,83	3	Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	0
4	Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesa (-)	0	4	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0
5	Proje Özel Hesabı	0	B	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0
6	Döviz Hesabı	0	1	Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hes	0
7	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0	C	FAALİYET BORÇLARI	4.794.290,97
8	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0	1	Bütçe Emanetleri Hesabı	4.794.290,97
9	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesab	250.847,33	2	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	0
B	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0	D	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	2.271.631,18
1	Menkul Varlıklar Hesabı	0	1	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.008.255,81
2	Diğer Menkul Kıymet ve Varlıklar Hesabı	0	2	Emanetler Hesabı	1.263.375,37
C	FAALİYET ALACAKLARI	4.378.866,49	E	ALINAN AVANSLAR	0
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı / Alıcılar	561.965,73	1	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0
2	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	3.629.829,54	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0

3	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	59.735,99	F	YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞL	0
4	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	127.335,23	1	Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişli	0
5	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0	G	ÖDENECEK VERGİ ve DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	19.467.390,97
D	KURUM ALACAKLARI	0	1	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	442.873,97
1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hes	0	2	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hes	397.358,65
2	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	0	3	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Y	25.772,54
E	DİĞER ALACAKLAR	2.494,07	4	Kamu İdareleri Payları Hesabı	1.318.017,96
1	Kişilerden Alacaklar Hesabı	2.494,07	5	Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlend	17.283.367,85
F	STOKLAR	684.442,15	H	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLAR	0
1	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	274.199,49	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0
2	Ticari Mallar Hesabı	410.242,66	2	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı	0
3	Diğer Stoklar Hesabı	0	I	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAH	0
G	ÖN ÖDEMELER	106.776,22	1	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	0
1	İş Avans ve Kredileri Hesabı	0	2	Gider Tahakkukları Hesabı	0
2	Personel Avansları Hesabı	0	J	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	103.367,68
3	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	106.776,22	1	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	103.367,68
4	Akreditifler Hesabı	0	2	Sayım Fazlaları Hesabı	0
5	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Kredi	0	3	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynak	0
6	Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve A	0	IV	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.968.148,51
7	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Av	0	A	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	4.968.148,51
H	GELECEK AYLARA AİT	0	1	Banka Kredileri Hesabı	4.968.148,51

	GİDERLER VE GELİR TAH				
1	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	0	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0
I	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	2.913.362,77	3	Tahviller Hesabı	0
1	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	2.588.205,15	4	Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0
2	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	325.157,62	B	UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0
2	Sayım Noksanları Hesabı	0	1	Dış Mali Borçlar Hesabı	0
II	DURAN VARLIKLAR	57.073.581,85	C	DİĞER BORÇLAR	0
A	Menkul Varlıklar	0	1	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	0
1	Menkul Varlıklar Hesabı	0	2	Kamuya Olan Ertelemiş veya Taksitlendir	0
2	Diğer Menkul Kıymet ve Varlıklar Hesabı	0	D	ALINAN AVANSLAR	0
B	FAALİYET ALACAKLARI	22.209,65	1	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı/Alıcılar He	306,62	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0
2	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	21.903,03	E	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0
3	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0
C	KURUM ALACAKLARI	0	2	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı	0
1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hes	0	F	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER ve GİDER TA	0
D	MALİ DURAN VARLIKLAR	28.983.600,68	1	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	0
1	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler He	1.261.039,77	2	Gider Tahakkukları Hesabı	0
2	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırıl	27.722.560,91	G	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0
E	MADDİ DURAN VARLIKLAR	28.067.771,52	1	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesa	0
1	Arazi ve Arsalar Hesabı	1.397.129,82	V	ÖZ KAYNAKLAR	30.486.433,38
2	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	2.953.377,18	A	NET DEĞER	565.020,76

3	Binalar Hesabı	21.743.800,67	1	Net Değer / Sermaye Hesabı	565.020,76
4	Tesis, Makine, Cihaz ve Aletler Hesabı	1.668.461,84	B	DEĞER HAREKETLERİ	0
5	Taşıtlar Hesabı	2.151.344,88	1	Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı	0
6	Demirbaşlar Hesabı	1.563.112,68	2	Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	0
7	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	0	C	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	1.115.191,41
8	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	8.396.083,74	1	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	1.115.191,41
9	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	4.986.628,19	D	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	21.445.915,49
0	Yatırım Avansları Hesabı	0	1	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	21.445.915,49
F	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0	E	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0
1	Haklar Hesabı	105.261,44	1	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları (-)	0
2	Özel Maliyetler Hesabı	0	F	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	7.360.305,72
3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	105.261,44	1	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	7.360.305,72
G	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TA	0	2	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	0
1	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	0			
H	DİĞER DURAN VARLIKLAR	0			
1	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran	1.024.899,08			
2	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	0			
3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	1.024.899,08			
	AKTİF TOPLAMI	65.851.981,71		PASİF TOPLAMI	65.851.981,71

SANDIKLI BELEDİYESİ 2015 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Bütçe Giderinin Türü	Cari Yıl(2015)		Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Bütçe Gelirinin Türü	Cari Yıl(2015)	
			TL	Krş.				TL	Krş.
630		Giderler Hesabı	0	77	600		Gelirler Hesabı	35.532.137	49
630	1	Personel Giderleri	6.774.280	51	600	1	Vergi Gelirleri	3.783.332	13
630	2	Sosyal Güvenlik	1.263.809	89	600	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	12.028.450	73
630	3	Mal Ve Hizmet Alım	13.912.694	55	600	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar	2.578.581	71
630	4	Faiz Giderleri	1.348.203	03	600	5	Diğer Gelirler	17.141.772	92
630	5	Cari Transferler	702.866	21			Faaliyet Gelirleri Toplamı	35.532.137	49
630	12	Gelirlerin Ret Ve	0	00			Faaliyet Sonuçları	7.360.305	72
630	13	Amortisman	686.801	18					
630	14	İlk Madde Ve Malzeme	3.180.497	37					
630	20	Diğer Giderler	302.679	03					
		Faaliyet Giderleri	28.171.831	77					

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>